

HK-Dir
Postboks 1093
5890 Bergen
Post@hk-dir.no

Oslo, 28. mars 2025

Søknad om tilskudd for 2026

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) viser til tilskuddsbrev for 2025 fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), datert 17.01.2025 (deres ref.: 21/01350-40). Vofo søker med dette om tilskudd for 2026 over statsbudsjettet på 12 400 000 kr.

Denne søknaden er sendt innen 1. april 2025 og inneholder følgende momenter:

- Kort orientering om Vofo, og formålet med Vofos virksomhet
- En redegjørelse for hvordan Vofo forholder seg til formålet med tilskuddsordningen, jf. tilsagnsbrev og punktet om mål og kriterier for bruk av tilskuddet
- Aktivitetsplan for 2026:
 - Oversikt over planlagte aktiviteter
 - Tidsplan for gjennomføring
 - Kostnadsplan
- Institusjonens budsjett (budsjettet skal omfatte alle aktiviteter ved institusjonen og inkludere alle finansieringskilder)

Kort orientering om Vofo og formålet med Vofos virksomhet

Vofo er en demokratisk paraplyorganisasjon som skal ivareta medlemmenes felles interesser. Vi skal være et fagmiljø for studieforbundene og en tydelig stemme som bidrar til politisk og faglig forankret utvikling. Sammen med studieforbundene og deres medlemmer utgjør vi et bredt nettverk for voksnes læring over hele landet.

Samfunnsoppdraget til Vofo er fastsatt i vedtektene våre:

1. Være interesseorganisasjonen for studieforbundene, nasjonalt og regionalt.
2. Ivareta fellesoppgaver for studieforbundene og bistå studieforbundene overfor offentlige myndigheter og andre.
3. Fremme voksnes læring ved å bidra til mangfold, utvikling og ny kunnskap og være et felles forum for voksnes læring i demokratiske og ideelle organisasjoner.

Vofo sin strategiplan bygger på organisasjonens samfunnsoppdrag og ligger til grunn for hvordan styret og administrasjonen arbeider. Mål og kriterier fra det årlige tilskuddsbrevet er naturlig å ta med i prosessen med å utarbeide og gjennomføre planer for virksomheten.

I tillegg til å fremme studieforbundenes interesser ivaretar Vofo fellesoppgaver for studieforbundene og bistår studieforbundene overfor offentlige myndigheter og andre. Både nasjonalt og i fylkene

jobber Vofo med forenkling, samordning og samarbeid blant studieforbund og i møte med offentlige myndigheter og andre relevante aktører. Dette bidrar til at studieforbundene blir bedre i stand til å tilby voksne fleksibel og brukertilpasset opplæring av høy kvalitet over hele landet.

Vofo skal fremme voksnes læring ved å bidra til mangfold, utvikling og ny kunnskap og være et felles forum for voksnes læring i demokratiske og ideelle organisasjoner. Dette innebærer at vi bidrar til faglig utvikling, deling av kunnskap og erfaringer og skaper møteplasser for voksnes læring over hele landet.

Vofo har en regional tilstedeværelse med fylkesutvalg i alle landets fylker. Fylkesutvalgene er fellesorgan for studieforbundene innenfor fylkets grenser, og består av regionale representanter fra studieforbundene. Fylkesutvalgene bidrar til bedre samarbeid mellom studieforbundene, offentlige aktører og andre partnere innenfor utdanning, arbeidsliv, kultur og frivillighet. Vofo samarbeider godt med flere av fylkeskommunene og jobber kontinuerlig for å styrke dette samarbeidet. Vofo mottar fylkeskommunale tilskudd til regional virksomhet og forvalter fylkeskommunenes tilskudd til studieforbund i noen fylker.

Hvordan Vofo forholder seg til formålet med tilskuddsordningen

Formålet med tilskuddet er å bidra til driften av Vofo, slik at Vofo kan gjøre studieforbundene bedre i stand til å tilby voksne fleksibel og brukertilpasset opplæring av høy kvalitet. Det er et mål for bruk av tilskuddet at Vofo skal arbeide for mer kunnskap om og utvikling av voksenopplæring som blir gitt gjennom medlemsorganisasjonene. Dette inkluderer fellesoppgaver for medlemsorganisasjonene i forhold til HK-dir, og fremme kunnskap om og utvikling innenfor fagområdet og bruk av statstilskudd. Vofo ivaretar et helhetlig perspektiv på studieforbundenes virksomhet og skal ha kunnskap til å vurdere virkemidler og tiltak som kan styrke studieforbundenes måloppnåelse. Vi kan dermed både gi råd til offentlige aktører om hvordan de bør forholde seg til studieforbund, og råd til studieforbundene om hvordan de bør forholde seg til offentlige aktører. Dette bidrar til mer effektiv og relevant politikk og forvaltning av tilskuddene til studieforbund.

Tilskuddsbrevet angir at Vofo skal ha rollen som samordner og bidra til målsetningene i stortingsmeldingen om frivilligheten (Meld. St. 10 (2018-2019)), blant annet gjennom å utvikle relevante IT-systemer for studieforbundene. Denne rollen innebærer at Vofo skal bidra til god koordinering og samordning som bygger opp under en sterk og uavhengig frivillig sektor med bred deltakelse og mangfoldige aktiviteter. Vofo skal bidra til at studieforbundene får medvirkning i saker som angår dem, i tråd med gjeldende frivillighetspolitikk. I noen tilfeller handler det om å bistå enkeltorganisasjoner i dialogen med det offentlige, men ofte handler det om å samordne behov og innspill og fremme medlemmenes felles interesser.

Tilskuddsbrevet angir også noen konkrete oppgaver som Vofo ivaretar. Disse oppgavene bidrar til høyere kvalitet i studieforbundenes rapportering til det offentlige, enklere dialog med studieforbund og medlemsorganisasjoner og bedre samarbeid mellom studieforbundene.

Det stilles krav om at Vofo skal bruke tildelingen over kap. 315 post 73 til drift, samt samordningsoppgaver overfor studieforbundene og oppgaver for departementet jf. voksenopplæringsloven § 8. Vi mener at dette kravet oppfylles og viser til Vofos rapportering for tidligere år. Ev. ubenyttede midler fra statstilskuddet overføres til samme formål i påfølgende år.

Aktivitetsplan for 2026

Vofos aktiviteter bygger på vår strategiplan og skal bidra til å nå våre strategiske mål og oppfylle kravene til statstilskuddet og samarbeidsavtaler.

Vofo skal være en tydelig og proaktiv interesseorganisasjon og en sentral samarbeidspartner for myndighetene i utviklingen av kultur-, frivillighets- og kompetansepoltikken. Vi skal også være en arena for kompetanse, debatt og veiledning om livslang læring i frivillige og ideelle organisasjoner.

Vofo viderefører daglig drift og utvikler kompetanse og kvalitet i administrasjon, styrende organer og nettverk. Vi styrker kunnskapsgrunnlaget for rammevilkår, samler og sprer informasjon om sektoren, og bidrar til kompetanseheving og kvalitetssikring i studieforbundene.

Kjerneoppgaver inkluderer:

- Faglige og politiske møteplasser.
- Dialog med myndigheter og politikere.
- Innspill og høringssvar på vegne av sektoren.
- Deltakelse i utredninger og planprosesser.
- Forvaltning av felles datasystem for studieforbundene.
- Råd og veiledning i forvaltningsspørsmål.
- Tildeling og forvaltning av fylkeskommunale tilskudd i enkelte fylker.
- Statistikk, analyse og dokumentasjon av sektoren.
- Kommunikasjonsarbeid og synliggjøring av studieforbundene.
- Samarbeid med andre paraplyorganisasjoner for gode rammevilkår.

For å styrke måloppnåelsen og bidra til utvikling av organisasjonen vil Vofo i 2026 legge særlig vekt på aktiviteter som skal:

- 1. styrke rammevilkårene for voksenopplæring i frivillige organisasjoner**
- 2. styrke et samlet fagmiljø for voksenopplæring i frivillige organisasjoner**
- 3. bidra til mer og bedre opplæring for flere**

1. Styrke rammevilkårene for voksenopplæring i frivillige organisasjoner

Gode rammevilkår gir studieforbundene stabile økonomiske og organisatoriske forhold, slik at de kan bruke mer tid på læring og mindre på administrasjon. Vofo jobber for å sikre bedre finansiering, forenkle regelverk og styrke forankringen av voksenopplæring i frivillige organisasjoner i offentlig politikk. Dette bidrar til at voksenopplæring i frivillig sektor blir mer robust og levedyktig.

I 2026 vil vi prioritere:

- Styrke det interessepolitiske arbeidet for å sikre forenkling av regelverket.
- Bidra til implementering av nytt regelverk etter evalueringen av tilskudd til studieforbund
- Kartlegge bruken av offentlige undervisningslokaler, for å dokumentere behov og utfordringer.

2. Vofo skal styrke et samlet fagmiljø for voksenopplæring i frivillige organisasjoner

Et sterkt fagmiljø gir studieforbundene bedre kunnskap, metodeutvikling og samarbeid, noe som øker kvaliteten på opplæringen. Vofo vil styrke organisasjonens evne til å utvikle og ivareta fellestjenester og andre utviklingsprosjekter for studieforbundene. Dette krever økt kapasitet til å kartlegge og forstå behovene studieforbundene står overfor, og møte disse behovene på en effektiv måte.

I 2026 vil vi prioritere:

- Bidra til **effektiv forvaltning og digitalisering** gjennom videreutvikling av felles IT-systemer for studieforbundene
 - I samarbeid med syv studieforbund drifter Vofo en felles tilskuddsportal for innsending av tilskuddssøknader og studieforbundenes behandling av søknader om tilskudd til kursaktivitet. Vofo jobber for at flere studieforbund skal bruke tilskuddsportalen i 2026.
- Styrke Vofo som plattform for felles regelverksforståelse og god forvaltningspraksis på tvers av studieforbundene
- Kartlegge kompetansebehov hos studieforbundenes saksbehandlere og tilby kompetanseheving
- Videreutvikle fellestjenestetilbudet og utviklingsmuligheter for sektoren
- Vofo fortsetter samarbeidet med SSB om samordning og kvalitetssikring av studieforbunds årlige rapportering.

3. Vofo skal bidra til mer og bedre opplæring for flere

Flere deltakere og bedre kurs styrker både studieforbundene og Vofos rolle som pådriver for voksenopplæring. Vofo jobber for å fjerne hindringer for deltakelse, utdanne dyktige kursledere og synliggjøre gode læringshistorier. Dette øker studieforbundenes relevans og gjør det enklere å sikre støtte og samarbeid.

I 2026 vil vi prioritere:

- Vofo har satt en ambisjon om at alle kursledere i studieforbundene har et felles utgangspunkt for å skape **gode og trygge læringsmiljøer** innen utgangen av 2026.
- Som et ledd i dette arbeidet har Vofo startet utviklingsarbeidet med en kurslederattest. **Kurslederattesten** skal være en enkel og digital gjennomgang av de viktigste oppgavene og forventningene til kursledere i frivillige organisasjoner. Kurslederattesten tar utgangspunkt i voksenpedagogiske verdier og prinsipper, og skal skape en felles grunnforståelse og forventningsavklaring på hva som kreves for å være en god lærer/kursleder i frivillige organisasjoner.
- **Arrangere regionale møteplasser, kurs og konferanser** om relevante lokalpolitiske tema over hele landet
- **Dele ut Voksenopplæringsprisen**, som et virkemiddel for å sette fokus på gode læringshistorier og synliggjøre resultater av godt arbeid og samarbeid.

Sammendrag av planlagte aktiviteter med tidsplan og kostnadsplan

Tabellen viser et sammendrag av aktivitetene beskrevet over, med tidsplan for gjennomføring og estimerte kostnader.

Aktivitet	Tidsplan	Estimerte kostnader
Undervisningslokaler	Vi ser at vi vil måtte bruke ressurser for å følge opp veileder for offentlige undervisningslokaler og digitale løsninger for kartlegging	Administrasjon dekkes innenfor dagens bevilgningsnivå
Læringskonferansen 2026	Konferansen er planlagt til 24. januar 2026. Forberedelsene til denne	Dekkes innenfor dagens bevilgningsnivå.

	konferansen vil i stor grad skje høsten 2025.	
Dele ut Voksenopplæringsprisen	Nasjonal prisutdeling ifm. Læringskonferansen i januar. Fylkesvise utdelinger ifm. lokale arrangementer.	Kostnader til premier, arrangementer og administrasjon av prisutdelingen dekkes innenfor dagens bevilgningsnivå og delvis av fylkeskommunale driftstilskudd.
Fellestjenester og utviklingsprosjekter. <ul style="list-style-type: none"> Kurslederattest Videreutvikling av fellestjenester og utvikling for sektoren 	Løpende gjennom året. Konkrete utviklingsprosjekter må planlegges nærmere når behov og tilgjengelige ressurser er avklart.	Noen av kostnadene dekkes innenfor dagens bevilgningsnivå. Skal Vofo ta en større rolle for utviklingen av fellestjenester og utvikling på vegne av hele sektoren innebærer det en økt bemanning for å sikre oppfølging. Økte kostnader til personal og tjenestekjøp for å styrke kapasiteten til å bidra på fellestjenester er estimert til 960 000 kroner.
Arrangere møteplasser, kurs og konferanser om relevante lokalpolitiske tema over hele landet	Må planlegges nærmere i samarbeid med hvert enkelt fylkesutvalg. Aktivitetsplan med budsjett for hvert enkelt fylke utarbeides til første kvartal 2025.	Reise- og møtekostnader dekkes av fylkeskommunale og statlige driftstilskudd innenfor dagens bevilgningsnivå.
Videreutvikle studieforbundenes felles tilskuddsportal	Løpende gjennom året.	Kjøp av tjenester (770 000 kr) viderefaktureres til studieforbund etter egen avtale. Administrasjon dekkes innenfor dagens bevilgningsnivå.
Relevante prosjekter for studieforbundene i tråd med strategi og handlingsplan		Driftes av egne prosjektmidler

Institusjonenes budsjett – tilskuddets størrelse

For å klare å gjennomføre planlagte oppgaver og aktiviteter som beskrevet over, søker Vofo om et rammetilskudd på kr 12 400 000 for 2026. Vofo har i oversikten ovenfor redegjort for aktiviteter som delvis dekkes innenfor dagens bevilgningsnivå på kr 10 750 000 (jf. statsbudsjettet 2025), men som også medfører ekstra kostnader som krever bevilgninger utover dagens nivå.

Skal Vofo ta en større rolle i utviklingen av fellestjenester og sektorutvikling på vegne av hele sektoren, innebærer det behov for økt bemanning for å sikre god oppfølging. Vi ser også et tydelig behov for å styrke vår kapasitet for å kunne bidra til videreutviklingen i studieforbundene. Dette gjelder særlig initiativer som utviklingen av en kurslederattest, som vil være et viktig verktøy for å synliggjøre og dokumentere kompetanse i sektoren.

I tillegg til økningen i aktiviteter, forventer vi at pris- og lønnsvekst vil utgjøre en merkostnad på 290 000 kr i 2026 (dvs. en forventet prisvekst på 2,7 pst, som er i tråd med SSB sine prognoser).

Årsmøtet i 2024 vedtok en økning i kontingenten og at den samlede kontingenten for 2025 skulle utgjøre ca. 1,35 millioner kroner. Styret legger opp til at kontingentnivå vil videreføres i 2026.

Voksenopplæringsforbundet stipulerer at vi i 2026 vil motta totalt 7,1 mill. kroner i fylkeskommunale tilskudd. 4,4 mill. kroner av disse er tilskudd som Vofo viderefordeler til studieforbundene i regionene. 2,7 mill. kroner er tilskudd til drift av Vofos virksomhet og aktiviteter i fylkene.

Vi ser et økende behov for å styrke Vofos arbeid med fellestjenester og utviklingsprosjekter for å bidra til at studieforbundene settes bedre i stand til å tilby voksne fleksibel og bruketilpasset opplæring av høy kvalitet.

Vi ber derfor om midler til å gjennomføre:¹

- Læringskonferansen 2026
- Dele ut Voksenopplæringsprisen
- Fellestjenester og utviklingsprosjekter
- Videreutvikle studieforbundenes felles tilskuddsportal
- Arrangere møteplasser, kurs og konferanser

Vi viser til vedlagte søknadsbudsjett med noter til de enkelte postene. Vofo tar gjerne et møte med HK-dir for å utdype søknaden nærmere.

Med hilsen
Voksenopplæringsforbundet

Hege Irene Fossum /s/
Styreleder

Stian Juell /s/
Generalsekretær

Vedlegg til saken:

1. Søknadsbudsjett 2026 med noter